

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

13 Μαΐου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Νίκη Κεραμέως.

Θέμα: «Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και η ανάγκη για την υποστήριξή τους.»

Κυρία Υπουργέ,

Από το 1914 τα Γενικά Αρχεία του Κράτους [Γ.Α.Κ.] είναι υπεύθυνα για τη φροντίδα και ταξινόμηση των αρχείων που λαμβάνουν από τις Δημόσιες υπηρεσίες. Από το 1991 οι υπηρεσίες του Δημόσιου τομέα υποχρεούνται να εκκαθαρίζουν τα υπηρεσιακά αρχεία τους στην αρχή κάθε νέας χρονιάς. Υπό το φόρτο εργασιών και της πίεσης του χρόνου ώστε να ολοκληρωθούν τα έργα που έχουν αναλάβει οι Δημόσιες υπηρεσίες, συχνά δεν είναι σε θέση να ολοκληρώσουν την εκκαθάριση των αρχείων τους παρά όλη την σχετική υποστήριξη εκ μέρους των υπαλλήλων Γ.Α.Κ.. Συνέπεια του γεγονότος αυτού είναι τα αρχεία να παραμένουν αποθηκευμένα και ανενεργά στα γραφεία Δημόσιων υπηρεσιών. Δεν είναι άλλωστε λίγες οι περιπτώσεις Αρχείων που «ανακαλύφθηκαν» τυχαία μέσα σε ένα κλειδωμένο δωμάτιο παρατημένο στη ροή του χωροχρόνου, όπως για παράδειγμα αρκετοί φάκελοι από τα αρχεία της Βουλής των Ελλήνων.

Ο ρόλος των Γ.Α.Κ. είναι εξαιρετικά σημαντικός καθώς, εκτός από την παραλαβή και τη φύλαξη του αρχειακού υλικού, αναλαμβάνουν να φέρουν εις πέρας μια σειρά από εργασίες όπως είναι η απεντόμωση, συντήρηση, αρχειοθέτηση, ψηφιοποίηση κλπ. των αρχείων προκειμένου να είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα στους πολίτες. Φροντίζουν και διατηρούν ουσιαστικά σε ευανάγνωστη κατάσταση τα έγγραφα ιστορικής μνήμης της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Στην πορεία του χρόνου οι ανάλογες υπηρεσίες άλλων ευρωπαϊκών κρατών έχουν αποδείξει την σημαντικότερη συμβολή τους στη διαφύλαξη της ιστορικής μνήμης. Αρχεία ιδιαίτερα δύσκολων περιόδων για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή ιστορία όπως είναι το Ολοκαύτωμα, οι εμφύλιοι πόλεμοι, οι θρησκευτικές συγκρούσεις κ.α. έχουν διατεθεί προς μελέτη στους πολίτες με ευθύνη των προαναφερόμενων υπηρεσιών. Ουσιαστικά με αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται η έρευνα και καθίσταται εφικτή η προσβασιμότητα των Αρχείων σε όλες και όλους ανεξαιρέτως, με αποτέλεσμα την εμπέδωση και διάχυση της ιστορικής κληρονομιάς. Αποτελεί ζητούμενο δηλαδή η ανάπτυξη του ρόλου των Αρχείων σε κοινωνικά εργαλεία που προσελκύουν τους πολίτες για εξοικείωση και ενασχόληση μαζί τους.

Στην σημερινή εποχή της ταχύτατης μεταφοράς της είδησης, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της διαρκούς αναζήτησης μεταξύ ψευδούς και αληθούς πληροφορίας, η ύπαρξη, συντήρηση και διάδοση των πολύτιμων εγγραφών τεκμηρίων αλλά και των προφορικών μαρτυριών αποτελούν πρωτογενείς πηγές πληροφόρησης που επιτρέπουν τη διασταύρωση στοιχείων και την εξαγωγή σημαντικών συμπερασμάτων. Αποτελούν ιστορικά στοιχεία που αφορούν στη λειτουργία του Κράτους όπως η γνώση

των πολιτευμάτων που εγκαθιδρύθηκαν στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, τα θρησκευτικά ήθη των πληθυσμών που έχουν ζήσει στη χώρα μας, οι διατροφικές συνήθειες και ο πολιτισμικός του ρόλος στη διαμόρφωση του κοινωνικού γίνεσθαι, οι οικονομικές κρίσεις και οι πόλεμοι που έχουν χαράξει ανεξίτηλα την κοινωνία αποτελούν λίγα μόνον από τα πολλά παραδείγματα που μπορούν να αναφερθούν. Η γνώση και οι πληροφορίες που φέρουν μαζί τους τα Αρχεία λειτουργεί ως πύλη εισόδου για το ταξίδι στην επιστημονική τεκμηρίωση.

Ωστόσο, η τελευταία χρηματοπιστωτική Κρίση που επηρέασε πολύ τη χώρα μας δεν άφησε ανέγγιχτη τη λειτουργία των Γενικών Αρχείων του Κράτους. Ήδη οι εργαζόμενοι στα Γ.Α.Κ. έχουν διατυπώσει την αδήριτη ανάγκη για περαιτέρω μέριμνα και χρηματοδότηση, καθώς αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα όπως η περιορισμένη χωρητικότητα για την αποθήκευση των αρχείων, η έλλειψη προσωπικού και η απουσία υλικοτεχνικών υποδομών. Αιτήματα που αφορούν σε μερικά μόνον προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια της επιτυχούς ολοκλήρωσης του λειτουργήματος που έχουν κληθεί να διατελέσουν.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται η κ. Υπουργός:

- Πως προτίθεστε να ενισχύσετε οικονομικά τη λειτουργία των Γενικών Αρχείων του Κράτους ενισχύοντας με υπαλλήλους τις νευραλγικές του υπηρεσίες και τις υλικοτεχνικές του υποδομές;
- Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα εργασιών που μπορεί να αναδείξει περαιτέρω τη σημασία των Γενικών Αρχείων του Κράτους στους πολίτες φροντίζοντας για την εξωστρέφεια τους και υποστηρίζοντας νέους ή/και παλαιότερους ερευνητές να ασχοληθούν με τα Αρχεία;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α΄ Αθηνών